

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 май 2018 г.
(OR. en)

8954/18

DEVGEN 66
ACP 37
FIN 386
RELEX 406
ENER 145
CLIMA 81

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 22 май 2018 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 8550/18

Относно: Енергетика и развитие

— Заключение на Съвета (22 май 2018 г.)

На делегациите се изпращат приложено заключенията на Съвета относно енергетиката и развитието, приети от Съвета на неговото 3618-о заседание, проведено на 22 май 2018 г.

Енергетика и развитие

Заключения на Съвета

1. С цел да се постигнат целите за устойчиво развитие (ЦУР) и никой да не бъде изключен, ЕС и държавите членки се стремят да разгърнат потенциала на енергийния сектор, предприемайки действия, по икономически ефективен начин, за постигането на три взаимосвързани основни цели в областта на енергетиката и развитието:
1) преодоляване на липсата на достъп до енергия, 2) повишаване на енергийната ефективност и производството на възобновяема енергия; и 3) принос към борбата с изменението на климата в световен мащаб в съответствие с Парижкото споразумение и свързаните с него национално определени приноси, представени от страните по споразумението¹.
2. За развиващите се партньорски държави Съветът припомня, че ЕС и държавите членки предприемат мерки срещу енергийната бедност на всички равнища, като допринасят за всеобщ достъп до енергия на достъпни цени, която е модерна, надеждна и устойчива, със силен акцент върху възобновяемата енергия, енергийната ефективност и стабилното управление на енергийните системи. Съветът отчита, че достъпът до енергия е решаващ за изкореняването на бедността и че енергийният преход е от съществено значение за изпълнението на Програмата до 2030 г., включително целите за устойчиво развитие. Съветът призовава всички заинтересовани страни да насочват целево своята подкрепа чрез адекватни инструменти на социалната политика, по-специално за бедните хора и уязвимите географски райони. Съветът подчертава, че енергийната бедност и свързаните с нея последици са сред първопричините за незаконната миграция, тъй като принуждава хората да търсят по-добър живот другаде.

¹ Както е посочено в приетия през 2017 г. Европейски консенсус за развитие (10108/17)

3. Съветът подчертава потенциала на междусекторните връзки за максимално увеличаване на множеството ползи и взаимодействия чрез насърчаване на устойчивата енергия като двигател за целите за устойчиво развитие. Следва да се отдели специално внимание на взаимовръзките между енергетиката и други области, в това число изкореняването на бедността, равенството между половете, създаването на работни места, устойчивия растеж на селското стопанство, продоволствената сигурност, образованието, здравеопазването, чистата вода и канализацията, мира и сигурността, бежанците и други случаи на разселване на хора. Ще трябва да се осигури управление на рисковете от компромиси, наред с другото по отношение на устойчивата енергия, продоволствената сигурност и водата, за да се повиши ефективното използване на ресурсите, използването на взаимодействията и подобряването на управлението и на съгласуваността на политиките в различните сектори. Съветът изтъква още колко е важно да се насърчават политическите инициативи и да се подкрепят партньорските държави при планирането, координирането и прилагането на интегриран подход, за да се обхванат конкретно взаимовръзките между земята, храната, водата и енергията.
4. Съветът отчита необходимостта равенството между половете да се включи във всички действия в областта на развитието и енергетиката и припомня ангажиментите от Плана за действие на ЕС относно равенството между половете. По-специално Съветът подчертава значението на това да се осигури равен достъп и контрол на мъжете и жените по отношение на енергийните ресурси. Съветът изтъква необходимостта от оказване на допълнителна подкрепа за предоставянето на правомощия на жените, момичетата и младите хора и за тяхното равнопоставено участие в енергийния сектор, включително чрез предприемачество, образование, професионално обучение и подобрен достъп на жените до финансови ресурси.

5. Съветът припомня своите заключения относно енергетиката и развитието² и относно изпълнението на Глобалната стратегия на ЕС³. Подкрепата за Африка и за съседните на ЕС страни в техния енергиен преход към сигурна и устойчива енергия на достъпни цени е важна част от външното измерение на Енергийния съюз на ЕС. Важен принос към държавната и обществената устойчивост в партньорските държави ще бъде и подкрепата за по-добра съгласуваност на политиките в областта на енергетиката и климата, включително чрез координирана дипломация в областта на климата и енергетиката, за да може енергийният преход да бъде хармонизиран с целите на Парижкото споразумение. В съответствие с Глобалната стратегия на ЕС и Европейския консенсус за развитие ЕС е готов да подкрепи всички развиващи се партньорски държави в усилията им за преход, което е от голямо значение за постигането на устойчивост и стабилност. Съветът изтъква отново необходимостта от цялостно спазване на международните стандарти в областта на околната среда и ядрената безопасност в партньорските държави, както е посочено в Европейския консенсус за развитие.
6. Съветът изтъква още, че трансформирането на енергийния сектор и останалите сектори на икономиката са неразривно свързани. Като основен двигател на икономиката, енергийният сектор играе възлова роля за устойчивото развитие.
7. Съветът изтъква, че е необходимо да се укрепят регионалното и подрегионалното сътрудничество и капацитет в сектора на устойчивата енергия и климата. Освен това Съветът подкрепя усилията за повишаване на икономическата ефективност на енергийния сектор, благоприятстващи регионалната интеграция, търговията и инвестициите, като регионалните центрове за устойчива енергия, установени в регионалните икономически общности.

² 14839/16

³ 6981/17

8. Съветът приветства работния документ на службите на Комисията „Създаване на възможности за развитието: изпълнение на новия Европейски консенсус за развитие в областта на енергийното сътрудничество“⁴. По-специално Съветът потвърждава, че следните три фактора са от съществено значение за постигането на целите за развитие в областта на енергетиката: i) насърчаване на политически ангажименти и партньорства за целите на изпълнението, ii) подобряване на управлението и реформите в енергийния сектор и iii) стимулиране на инвестициите чрез подходящи политики и регулаторни рамки, включително чрез иновативни финансови инструменти. Освен това Съветът изтъква, че е особено важно да се подкрепя цифровизацията на енергийния сектор, тъй като цифровите решения се оказват основно средство за преодоляване на нарастващата сложност на енергийните системи. Съветът също насърчава Комисията да засили видимостта, мониторинга, обмена на знания и на добри практики по отношение на действията на ЕС, включително посредством сътрудничество в областта на науката, технологиите и иновациите, енергетиката и устойчивото развитие.
9. Съветът изразява задоволството от решенията и ангажиментите в областта на енергетиката и развитието, поети на Срещата на върха на Източното партньорство и на петата среща на върха на Африканския съюз и Европейския съюз, провела се през ноември 2017 г.
10. Съветът приветства също конкретните действия в областта на енергетиката и развитието, в това число напредъка, постигнат в рамките на инициативата EU4Energy и Африканската инициатива за енергия от възобновяеми източници. Съветът отчита потенциала на други партньорски инициативи, като например Международния соларен алианс.
11. В областта на енергетиката и развитието Съветът насърчава използването на устойчиви обществени поръчки за постигане на подходящ баланс между трите стълба на устойчивото развитие — икономически, социален и екологичен, при възлагането на обществени поръчки за стоки, услуги и строителни работи на различните етапи от проектите.
12. Съветът изтъква отново ролята на организациите на гражданското общество и местните органи като партньори от решаващо значение за постигането на ЦУР 7, по-специално като партньори при създаването на условия за достъп до енергия, както в градските, така и в селските райони.

⁴ 15866/17

13. Съветът подчертава, че е много важно да се мобилизират всички заинтересовани страни в тази област, включително частният сектор, с цел да се увеличат инвестициите, чрез намаляване на финансовите рискове и осигуряване на допълнителни ресурси за енергетика и развитие. В този контекст Съветът изразява задоволство от тематичните инициативи, подкрепяни чрез смесено финансиране, и приветства разработването на инвестиционен прозорец в областта на устойчивата енергия и свързаността по линия на Европейския фонд за устойчиво развитие в рамките на Плана за външни инвестиции. Този инструмент подкрепя инвестициите и увеличения достъп до финансиране, включително в областта на възобновяемата енергия и енергийната ефективност. Той е от полза за партньорските държави и частния сектор в Африка и съседните на Европа държави, които се стремят към ефективно използване на устойчивата енергия като движеща сила за приобщаващ икономически растеж и устойчиво развитие, и по този начин способства за преодоляването на конкретните социално-икономически причини за миграцията.
14. Съветът отчита усилията на Комисията за укрепване на развитието и финансовата допълняемост в действията на ЕС за смесено финансиране, особено в областта на енергетиката и развитието. Съветът изтъква отново ангажимента на ЕС и държавите членки да използват възможностите за смесено финансиране в съответствие с принципите, установени в Програмата за действие от Адис Абеба относно финансирането на развитието⁵.
15. Съветът припомня, че ЕС и държавите членки ще насърчават също поетапното спиране на субсидиите за вредните за околната среда изкопаеми горива и ще подкрепят решения, които са безопасни и устойчиви, с ефективно използване на ресурсите, съобразени с изменението на климата и допринасят по-ефективно за изкореняването на бедността.
16. Съветът приветства действията за ускорено изпълнение на ЦУР 7, включително екологични решения за готвене и отопление, преодоляване на неравенството по отношение на достъпа до електричество и мобилизиране на потенциала за децентрализирани и местни решения за възобновяема енергия.

⁵ Заключителен документ на Третата международна конференция за финансиране на развитието: Програма за действие от Адис Абеба, точка 48 (15 юли 2015 г.)

17. Съветът изтъква значението на глобалните партньорства в областта на енергетиката и развитието, насочени към овластяване на заинтересованите страни на всички равнища, за да прилагат цялостни трансформационни процеси. Във връзка с това Съветът насърчава държавите членки и Комисията да осигурят ефективно сътрудничество и координация, включително при подготовката на 24-тото заседание на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и Политическия форум на високо равнище за устойчивото развитие през 2018 г.
-